

מסמך מסגרת ראשון לשיח תלת-מגזרי במסגרת של "שולחנות עגולים"

רקע

בפברואר 2008 קיבלה ממשלת ישראל את החלטה מס' 3190, העוסקת בחיזוק היחסים בין הממשלה, החברה האזרחית והמגזר העסקי הפועל להשגת מטרות ציבוריות. חיזוק שיתוף הפעולה וביסוס מערכת היחסים בין המגזרים, תוך שמירה על עצמאותם, הוגדר במסמך המדיניות שאימצה הממשלה כיעד הראשון למהלך.

בהחלטת הממשלה נקבע, בין היתר, כי "משרדי ממשלה יקיימו שיח מתמשך עם ארגונים ללא כוונת רווח וגורמים בקהילה העסקית התורמים להשגת מטרות ציבוריות... לרבות במסגרת מספר קבוצות דיון". הממשלה הטילה על משרד ראש הממשלה בשיתוף מספר משרדים נוספים לפעול לקיומו של שיח זה באופן שיאפשר שמיעת מגוון דעות וייתן אפשרות לגורמים המעוניינים ליטול בו חלק. עוד נקבע שמסגרת שיח אחת תעסוק בסוגיות הנוגעות ליחסי המגזרים ("השולחן העגול הממשקיי") ואילו מסגרות נוספות יעסקו בסוגיות שבתחום פועלם של משרד החינוך, משרד הרווחה והשירותים החברתיים והמשרד להגנת הסביבה ("השולחנות הנושאיים").

בחודשים האחרונים קיים משרד ראש הממשלה הליך היועצות עם מספר גורמים, ובכלל זה צוות של שלושה אנשי אקדמיה, אשר נענו לבקשה וניאותו להקדיש מזמנם בהתנדבות לקידום הנושא. הצוות, שכלל את פרופ' יצחק גל-נור, פרופ' בני גידרון וד"ר ניסן לימור, יגבש בשיתוף הממשלה "מסמך מסגרת ראשון" ובו כללי יסוד להתנהלות השיח וכן המליץ על רשימת משתתפים בשולחן הממשקיי המכוון. תוצרי עבודתו מפורטים במסמך זה.

עם תחילת השיח במסגרת השולחן הממשקיי המכוון יידרשו המשתתפים לגבש "מסמך מסגרת שני", אשר ישלים מסמך זה, ובו ייקבעו היבטים נוספים הקשורים בדרך העבודה של השולחן הממשקיי ושל השולחנות המשרדיים לטווח הארוך, כמפורט בהמשך. כמו כן יגבש השולחן את סדר היום לדיונים הראשוניים. התהליך המדובר מתואר בתרשים שבעמוד הבא.

קישורים רלוונטיים:

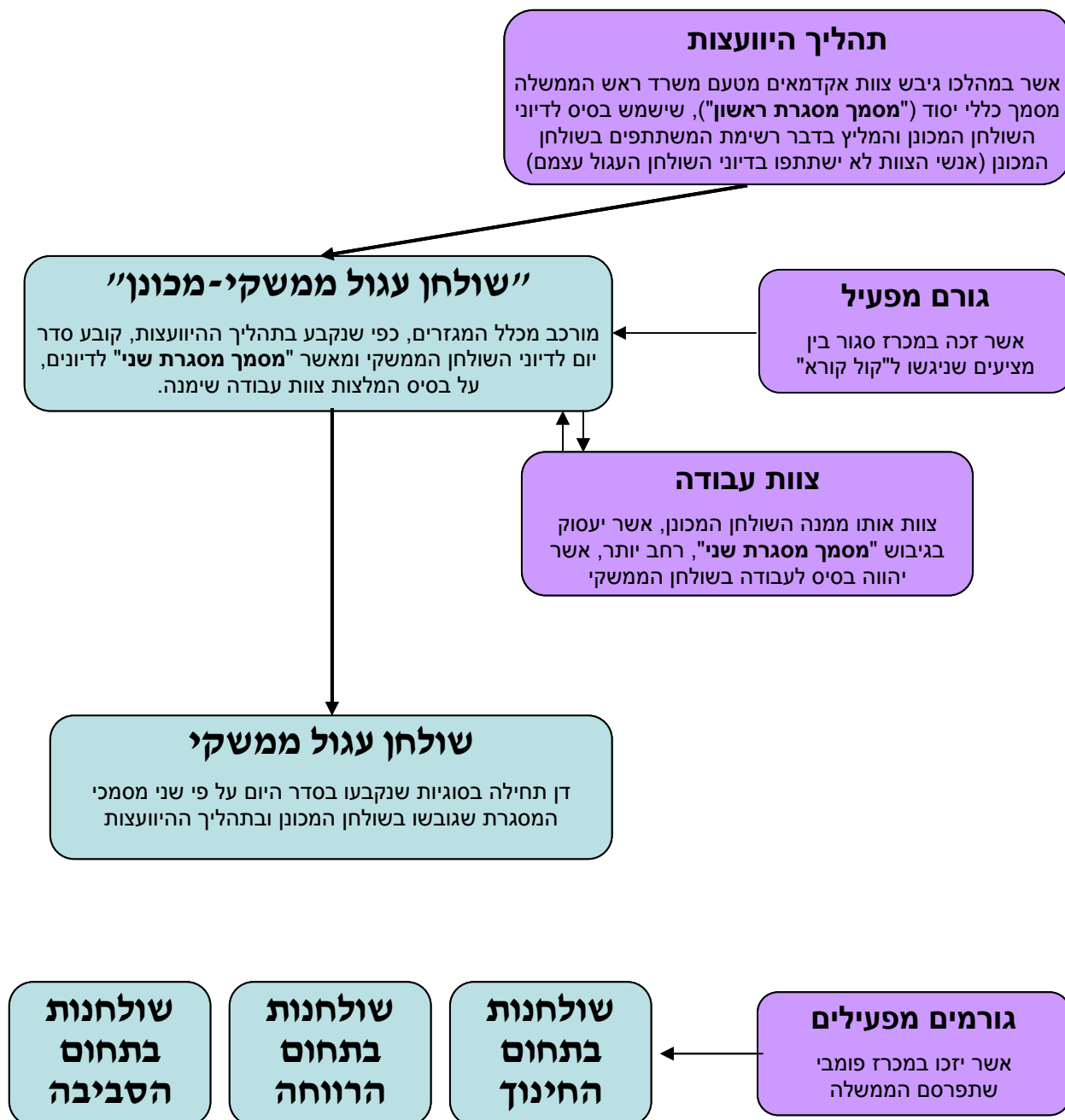
החלטת ממשלה מס' 3190 בעניין "יחסי הממשלה, החברה האזרחית והמגזר העסקי התורם להשגת מטרות ציבוריות" מיום 24 בפברואר 2008 : <http://www.pmo.gov.il/PMO/Secretarial/Decisions/2008/02/des3190.htm> .

מסמך המדיניות והצהרת הכוונות שעוגנו בהחלטת הממשלה : "ממשלת ישראל, החברה האזרחית והקהילה העסקית : שותפות, העצמה ושקיפות" : ניתן להורדה ב <http://www.pmo.gov.il/PMO/PM+Office/migzar/> .

מסמך זה הוא מסמך המסגרת הראשון. עקרונותיו ישמשו בסיס לשיח בשולחן העגול הממשקיי ובשולחנות הנושאיים.

תהליך העבודה לקראת הפעלתם של השולחנות העגולים

את הקמתם של השולחנות הנושאים מובילים משרד החינוך, משרד הרווחה והשירותים החברתיים והמשרד להגנת הסביבה. השולחנות יפעלו בהתאם לשני מסמכי המסגרת שגובשו עד לשלב זה ולנוהלי עבודה פרטניים שיגבשו לעצמם במידת הצורך.

"השולחן העגול"

1. השולחן העגול נועד ליצור מסגרת קבועה לשיח תלת-מגזרי המבוסס על תרבות של הבנה, שותפות והסכמה. כמו כן הוא משמש אמצעי לקידום מטרות ציבוריות דרך העולם הבין-מגזרי. תקפם של תוצרי השיח תלוי במידת ההסכמה להם בקרב השותפים, ומכאן שתהליך ההידברות חשוב לא פחות מתוצאותיו.

"השולחן העגול הממשקי המכוון"*

2. השולחן המכוון נועד להניח את התשתית לשיח שיתנהל בשולחן העגול הממשקי ובשולחנות הנושאים. תפיסת העבודה שיגבש תעוגן ב"מסמך מסגרת שני", שיתוסף למסמך זה, ואשר יוכרעו בו עניינים שבבסיס השיח (פסקה 3). כמו כן הוא נדרש לקבוע את סדר היום הראשוני של דיוני השולחן הממשקי (פסקה 4).

3. המשתתפים בשולחן המכוון ימונו על ידי ראש הממשלה, לאור המלצות שגיבש צוות בלתי תלוי של אנשי אקדמיה. בכתב המינוי, יידרשו המשתתפים לגבש את "מסמך המסגרת השני", ובו התייחסות לנושאים המפורטים להלן:

א. הרכב השולחן הממשקי, ובכלל זה סוג המינוי (אישי, ארגוני או משולב) ומועדי פקיעתו.

ב. המנגנונים שיבטיחו שבפעילות השולחן ישתפו ארגונים ממגוון סוגים.

ג. תנאי הסף להשתתפות בדיוני השולחן הממשקי.

ד. אופן קביעת סדר היום וסיווג הנושאים שיועלו לדיון בשולחן.

ה. אופן קביעת יושבי הראש של הדיונים וזהותם המגזרית.

4. כמו כן נדרש השולחן המכוון לקבוע רשימת נושאים ראשונית שיעסוק בהם השולחן הממשקי לאחר הקמתו, ובכלל זה נושאים הקשורים לקביעת עקרונות הנוגעים ליחסי המגזרים, לרגולציה הממשלתית הקיימת בתחומים אלו ולהיבטים אתיים הכרוכים בפעילותו של כל מגזר.

5. עם גיבושם של מסמך המסגרת השני ורשימת הנושאים הראשונית, שתביא להקמתו של השולחן הממשקי, על מנגנוני העבודה שייקבעו לו, יתפזר השולחן המכוון. תוצריו ישפיעו כאמור על מסגרות השיח כולן.

6. יושב ראש השולחן המכוון יהיה ראש הממשלה או בהיעדרו, מנכ"ל משרד ראש הממשלה. במהלך הדיון יקבע ראש הממשלה מי יהיו יושבי הראש השותפים שיעמדו לצידו בדיונים.

* סעיף זה רלוונטי לדיוני השולחן העגול הממשקי המכוון בלבד. כל יתר הסעיפים במסמך זה מתייחסים לכלל מסגרות השיח.

ניהול השיח

7. בראש כל "שולחן עגול" יעמוד יושב ראש שתקבע הממשלה, ולצידו שני יושבי ראש שותפים.

8. יושב הראש, בסיכום עם יושבי הראש השותפים, יקבע את סדר היום לדיון, יגדיר את הנושאים באופן ממוקד ויאפיין את תכליתו של כל דיון – מתן עדכון, עריכת היועצות, קיום התדיינות, חילופי דעות וידע או תיאום והגעה להבנות. בעוד אין הכרח להגיע להבנות ולהסכמות בדיונים, המפגשים יכולים לשמש בסיס לכך. יודגש עם זאת, כי גם אם הניב דיון הבנות, אין בהן כדי לחייב את השותפים בשיח בשלב זה או אחר.

9. יושב הראש ינהל את הדיון ויבטיח שלא יחרוג מהגבולות שנקבעו לו. הוא יסתייע במידת הצורך בגורמים המפעילים המלווים את פעילות השולחן. בתחילת כל דיון יוצג נושא הדיון על ידי המשתתף אשר ביקש להעלותו על סדר היום, ולאחר מכן יוכלו המשתתפים לומר את דברם.
10. בסיכומו של הדיון יכין יושב הראש איגרת סיכום המתארת את עיקרי הדברים שנאמרו בו. המשתתפים יוכלו להתייחס ולהעיר על איגרת הסיכום בטרם תופץ, כך שתשקף נאמנה את שנאמר בדיון. להודעת הסיכום, כמו גם לדברים שנאמרו במהלך הדיונים, אין תוקף מחייב.
11. פרוטוקול הדיון יפורסם ברבים לאחר שיועבר למשתתפים ותינתן להם האפשרות להעיר לאמור בו, כך שישקף נאמנה את שנאמר בדיון. לא יפורסמו או יצוטטו דברים שנאמרו במהלך הדיונים אשר הוגדרו על ידי הדובר/ת כרגישים.

תוצרי השיח

12. השולחן העגול הוא פורום שנועד לקיים שיח מתמשך בין המגזרים. דיוניו מכוונים להיות המלצות לפעולה, ולסיכומיו אין תוקף מחייב. אם יגיעו השותפים בשיח להסכמות, יהיה יישומן תלוי ברצונם בלבד.
13. איגרת סיכום שיגבש יושב הראש בתום כל דיון תשקף את הנאמר בפגישה ותהה התוצר המרכזי של דיוני השולחן. היא תופץ באינטרנט לאחר הדיון ואפשר שייתוספו לה הערות המשתתפים.
14. מסמך מסכם אשר ישקף באופן רחב את שנאמר בדיון יוכן על ידי הגורם המפעיל. לאחר שישולבו בו השינויים שיבקשו יושבי הראש והמשתתפים להכניס, יופץ גם הוא באינטרנט.
15. הציבור יוזמן להגיב ולהתייחס לתוצרי השיח. תגובות שיועברו במסגרת היועצות זו ייערכו על פי הצורך ויועברו לעיון המשתתפים בשיח, וכך אפשר יהיה לשלבם בדיוני המשך.

דיווח פעילות

16. המשתתפים בשיח ידווחו על פי מהות מינוים על פעילותם ברמה האישית או המוסדית לקידום מטרות השולחן העגול בתבנית דיווח אחידה, באופן דומה לזה הנהוג ביוזמת ה"גלובל קומפקט" ("Global Compact") אשר מוביל ארגון האומות המאוחדות.
17. מסמך הדיווח יהיה פתוח לעיונם של המשתתפים בשיח ולעיונו של הציבור הרחב. המשתתפים יעדכנו אותו מעת לעת, כדי להציג את פעולותיהם אשר הביאו להזמנתם להשתתף בשיח.

ניגודי עניינים

18. מן המשתתפים בשיח מצופה שיימנעו ממצב אפשרי של ניגוד עניינים. לכן, יתבקשו למלא שאלון לבחינת ניגודי עניינים אפשריים. מובן שלכל משתתף/ת עניין בקידום מטרות ציבוריות מסוימות, אולם יועץ משפטי מטעם הממשלה יבחן אם יש חשש לניגוד עניינים שבגיניו יש לפסול השתתפות מועמד/ת מסוים/ת.
19. המשתתפים בשיח יידרשו להצהיר שאין בפעילותם במסגרת השולחן העגול כדי לקדם מטרות מפלגתיות כלשהן וכי לארגון אותו הם מייצגים אין זיקה מפלגתית. במקרה שיחול שינוי בהצהרה שמילאו, יתבקשו לעדכן אותה באופן מיידי.

שקיפות ושיתוף

20. השיתוף הוא עקרון יסודי בפעילות השולחנות העגולים. גורמים אשר אינם משתתפים בשולחן העגול יוכלו להעביר פניות לשולחן באמצעות האינטרנט. את הפניות הללו ירכז, יערוך ויפיץ הגורם המפעיל.
21. פעילות השולחנות העגולים תיעשה בשקיפות מלאה. הגורם המפעיל יפרסם באינטרנט את סדרי היום, את הפרוטוקולים של הדיונים ואת הודעת הסיכום ויפיץ אותם אלקטרונית אל הגורמים המעוניינים בכך.

הגורם המפעיל

22. לכל מסגרת שיח יוצמד גורם מפעיל אשר ישא באחריות להיבטים הטכניים של פעילות השולחן ויהיה מעורב בחלק מן ההיבטים המקצועיים של פעילותו, בכפוף לאמור ביתר סעיפי מסמך זה.
23. הגורם המפעיל לא ינקוט עמדה בהיבטי התוכן של פעילות השולחן העגול, ועיקר פעילותו המקצועית תיועד להדריך את השיח, לכוונו ולסייע לקיומו ולהצלחתו.
24. מעת לעת יכין הגורם המפעיל למשתתפים מסמך רקע מקצועי ובו סקירה ניטרלית על הנושאים המובאים לדיון, ובכלל זה נתונים, סקירות, מידע השוואתי או מידע שסייע לקיום שיח מקצועי.

זיקות בין השולחן הממשקי לשולחנות הנושאים

25. תישמר האבחנה בין נושאים הנמצאים בתחום פעילותו של השולחן הממשקי לבין נושאים הנמצאים בתחום פעילותם של השולחנות הנושאים, כדי שלא ייווצרו כפילויות בנושאים שעל סדר יומם של השולחנות.
26. אם תרצה מסגרת שיח אחת ליזום ולתאם דיון במסגרת אחרת או לקיים דיון משותף, יתואמו הדברים באמצעות הגורמים המפעילים.